

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tóth Mihály ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (fél címe) felperesnek - dr. Szeltner Gábor ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2016. július 5. napján kelt 10.P.21.026/2016/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezési kérelme folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és mellőzi a felperest kereseti illeték megfizetésére kötelező rendelkezését.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesi egyesület 2016. március 25-én pert kezdeményezett ... Város Önkormányzatával szemben, arra kérve a bíróságot, hogy tiltsa el az önkormányzatot a területén lévő ... Óvoda bővítésével kapcsolatosan fák kivágásától és kötelezze a fák kivágásával járó környezeti károk megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére. Ideiglenes intézkedés elrendelését is kérte, melynek a bíróság helyt adott.

Ezt követően az alperes által szerkesztett önkormányzati újságban közlemény jelent meg 2016. május 6-án „... úti óvodabővítés - közlemény” címmel. Ebben azt közölték, hogy az önkormányzat átmenetileg kénytelen volt leállítani az ... utcai óvoda csaknem 100 millió forintos bővítési munkálatait, erre az előző önkormányzati választásokon önjelölt és alulmaradt felperesi törvényes képviselő által irányított szervezetek, a felperes, illetve egy alapítvány miatt került sor. A közlemény szerint, lényegében egyszemélyes egyesületek nevében, az önkormányzaton fogást kereső felperesi törvényes képviselő öt platánfa tervezett kivágása miatt veszélyezteti az utóbbi évek egyik legjelentősebb beruházását.

A felperes keresetlevele 1/F/k/2. számú mellékletében részletezett helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest. Olyan tartalmú helyreigazítást kért, amiből kitűnik, hogy valótlan, miszerint a felperes egyszemélyes egyesület lenne, az egyesület minimum 10 fős tagsággal rendelkezik. Valótlan, hogy más egyesülettel közreműködött volna a felperes az érintett perben. Valótlan, hogy azok a fák, amely fáknak a kivágása ellen szót emelt, platánfák lennének. A „tervezett kivágás” kitétel azért nem felel meg a valóságnak, mert nem a tervezett fakivágás miatt pereskedett a közlemény időpontjában. Végül a „veszélyezteteti” kitétel is valótlan és sértő, mert álláspontja szerint ezzel az óvodabővítést nem veszélyeztette, a fák kivágását csak környezetvédelmi szempontból kívánta megakadályozni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperes által támadott újságbeli közleményben a képviselő-testület a véleményét közölte, valótlan, sértő közlés nem történt.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára 36.000 forint eljárási illetéket. Megállapította, hogy a per költségeiket a felek maguk viselik.

Döntését a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1), (2) bekezdéseire, 13. § (1), (2) bekezdésére alapította.

Megállapította, hogy a felperes keresetjogi joga fennállt. Elemezte, hogy a felperes által támadott kijelentések, közlések tényállításnak vagy véleménynek minősülnek-e, illetve vizsgálta a közlések valóságtartalmát. Idézte a BH.1976.162. számú döntését is, mely szerint véleménnyel és értékítélettel kapcsolatban is lehet helye sajtó-helyreigazításnak, ha a vélemény, értékítélet valótlan tényen alapul vagy való tény hamis színben tüntet fel. Arra a következtetésre jutott azonban, hogy az alperes által közölt cikk tartalma valós közléseket tartalmaz.

A „lényegében egyszemélyes egyesület” kitétel nem tényállítás, hanem a cikket jegyző képviselő-testület véleménye. Az „egyesületek” kitétel szintén egy összegzett véleménynek és nem tényállításnak tekinthető. Az „öt platánfára” vonatkozó részlet tekintetében rámutatott, hogy a felperes nevesíti a ...i Járásbíróság előtt előterjesztett keresetlevelében a fák fajtáját, amely ebben a keresetlevélben is platánfaként volt azonosítható. Az alperes nem vitatta a „tervezett kivágással” kapcsolatos közlés valóságát, valós az intézkedésre vonatkozó közlés. A „veszélyezteteti” kitétel vonatkozásában a rendelkezésre álló perbeli adatok, információk alapján azt állapította meg, hogy a felperes környezetvédelmi keresete az óvodabővítés ütemének módosítását szükségszerűen befolyásolta. A cikk további részéből kitűnően elnehezítette az önkormányzat részesedését az állami támogatásban is, veszélyeztette a munkálatok folytatását, ezért a veszélyeztetés közlés is valóságot tükröző.

Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a „lényegében egyszemélyes egyesület” és az „egyesületek” kitételek valóságon alapuló vélemények. A „tervezett kivágás”, az „öt platánfa” és a „veszélyezteteti” kitételek tényállítások, ugyanakkor valósak. Mindezek alapján a keresetet elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára. Fellebbezését az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére alapította. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság 2016. július 5. napjára újabb tárgyalást tűzött ki, erre a tárgyalásra azonban sem postai, sem telefonos, sem elektronikus úton nem idézték meg, ezért az ítélet meghozatalára - idézése hiányában - 2016. július 5-én nem szabályszerűen került sor.

Kifogásolta, hogy a tárgyaláson való megjelenése hiányában az alperes valótlan tényállításon

alapuló bizonyítékait, amelyre az elsőfokú bíróság az ítéletét alapozta, sem megismerni, sem megcáfolni nem tudta.

Csatolta a környezetvédelmi birtokperben született végzést, ami alátámasztja, hogy nem volt olyan kérelme abban az eljárásban, amely veszélyeztette volna az óvodabővítés munkálatait. A végzésből kitűnik, hogy az ideiglenes intézkedéssel elérhető előnyök nem veszélyeztették az építkezést.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi egyesületet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontjával szemben jogsértően kötelezte illeték megfizetésére.

Jelezte, hogy az érintett fák közül négy platán és egy vadgesztenyefa fajtájú volt, ezt a csatolt szakvéleményrészlet is alátámasztja, és a vadgesztenyefa kivágására nem volt engedélye az önkormányzatnak.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tényállást helyesen állapította meg, és jól indokolt, helyes döntést hozott.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

A másodfokú bíróság az iratok megvizsgálását követően megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályait nem sértette meg az ügy érdemére kihatóan, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt alap a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján.

A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az elsőfokú bíróság 2016. június 23-án nem halasztotta el a tárgyalást és nem tűzött ki újabb tárgyalási hatánapot. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a bíróság 2016. június 23-án érdemi tárgyalást tartott, majd a Pp. 145. §-nak megfelelően a tárgyalást berekesztette és a tárgyaláson kihirdetett végzésével a határozata kihirdetését a Pp. 218 § (1) bekezdése alapján elhalasztotta 2016. július 5. napjára. A Pp. 218. § (1) bekezdése alapján a bíróság nem a tárgyalást, hanem a határozat kihirdetését halasztotta el. A határozat kihirdetésének hatánapját és időpontját a bíróság az erre vonatkozó végzés tárgyaláson történő kihirdetésével közli a jelen lévő felekkel, a végzés kézbesítésével a távollévőkkel a Pp. 219. § rendelkezéseinek megfelelően. A feleket idéznie azonban a Pp. 96. § (1) bekezdése alapján - mivel a bíróság ekkor már nem tart tárgyalást - a határozathirdetésre nem kell. Nem sértett ezért jogszabályt az elsőfokú bíróság azzal, hogy a határozat hirdetésének hatánapjára a felperest a Pp. 96. § (1) bekezdése alapján nem idézte meg.

Az elsőfokú bíróság a 2016. június 23-i tárgyalás jegyzőkönyvét a felperesnek nem küldte meg az iratok tanúsága szerint, ennek az ügy érdemét tekintve nem volt jelentősége. Azt követően ugyanis, hogy a Pp. 145. § alapján az elsőfokú bíróság a tárgyalást berekesztette, a felek már az ügy érdemében nem nyilatkozhattak, bizonyításra nem kerülhetett sor. Ugyanezen okból nem lett volna lehetőség a felperes 2016. június 23-i tárgyalás után, 2016. július 5-én előterjeszteni kívánt bizonyítási indítványai, csatolni kívánt bizonyítékai értékelésére az elsőfokú eljárásban. A Pp. 345. § (1) bekezdése értelmében a tárgyalás megtartásának nem akadály a felperes távolléte, a Pp. 345. § (2) bekezdése nem tette lehetővé, hogy a távollévő felperes esetleges nyilatkozataira, bizonyítékaira a bíróság a tárgyalást elhalassza.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a tényállást helyesen állapította meg, és a másodfokú bíróság a döntésével, és nagyobb részt annak indokaival is egyetértett.

A fellebbezésre tekintettel kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalás alapján helyesen következtetett arra, miszerint az „egyszemélyes” egyesületre utaló közlés vélemény. Olyan

tartalmú véleménynek a kinyilvánítása, hogy az egyesület életét, döntéseit, perindításait döntően a törvényes képviselője határozza meg, ezt pedig nem cáfolja az a körülmény, hogy az egyesület megindításához tíz tagra szükség volt.

Az, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos pert a felperes egyedül, vagy más egyesületekkel együtt indította-e meg, a cikk egészére figyelemmel a felperes megítélése szempontjából közömbös részlet, helyreigazításra ezért a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel sem volt lehetőség.

A cikk egészét és az átlagolvasó értelmezését figyelembe véve a cikk arra vonatkozó vélemény, hogy a felperes által indított per, és abban a tervezett fakivágás ellen a fák védelmében a felperes által kért és elrendelt ideiglenes intézkedés a szükséges munkák leállításával veszélyeztette az óvoda bővítését. Nem vitásan az önkormányzat fák kivágásával együtt járó óvodabővítést tervezett. Ennek érdekében a bővítési munkálatokat megkezdte, a felperes ennek megakadályozására ideiglenes intézkedést kért, amit a bíróság elrendelt. A felperes nem bizonyított olyan körülményt, amely szerint az ideiglenes intézkedés ellenére az építkezés tervezett fakivágással összefüggő részét átmenetileg sem állították le, illetve a leállítás ne függne össze a felperes által kért ideiglenes intézkedéssel. Mindezen tények alapján az alperesi közleményben megjelent, a tervezett fakivágásokkal összefüggésben az óvodai bővítés veszélyeztetésére utaló, kifogásolt rész a felperes által kezdeményezett környezetvédelmi perre vonatkozó értékelésnek, véleménynek minősült. Helyi közügyre vonatkozó - a logika alapvető szabályaival nem ellentétben álló - véleményként ezért a 7/2014 (III.7.) AB határozatra is figyelemmel a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt állt. Helyreigazításnak nem volt helye e tekintetben sem az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján.

A cikk közlése és a felperes megítélése szempontjából a cikk közömbös részlete önmagában a helyreigazítási kérelem alapján az, hogy a megóvni kívánt fák pontosan milyen fajtájúak voltak. A PK 12. számú állásfoglalás alapján helyreigazításnak nem volt a fák fajtája tekintetében sem helye. Helyesen utalt egyebekben a 3/A/III. számon csatolt környezetvédelmi kereset másolat alapján az elsőfokú bíróság arra, hogy a környezetvédelmi keresetben platánfák szerepeltek. A fellebbezés kiegészítéshez csatolt szakvélemény részletnek ezért nem volt ügydöntő jelentősége, engedély nélküli fakivágás tervezésére a környezetvédelmi kereset nem utalt.

Mindezek alapján a per főtárgya tekintetében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogszabályoknak megfelelő ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesi egyesület azonban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel megalapozottan kifogásolta, hogy egyesületi voltára figyelemmel illetékmentesnek minősült. Az illetékfizetésre vonatkozó rendelkezést a másodfokú bíróság ezért a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése alapján megváltoztatta, és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-nak megfelelően rendelkezett akként, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A felperes fellebbezése a per főtárgyát tekintve nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely a II. rendű alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékekről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § bekezdése alapján határozott a felperes személyes illetékmentességére figyelemmel.

Budapest, 2016. október 28.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró